

1 oktober 2025

Uitgave van de Leido Academy, het thema-netwerk voor LevenLang Leren

Vergoeding voor werkpleklers zoals bij stages en beroepspraktijkvorming

1. Inleiding

Een onderwerp dat al geruime tijd in de belangstelling staat en in brede kring wordt aangekaart, is het betalen van een student die een stage uitvoert of de beroepspraktijkvorming bij een bedrijf of organisatie doorbrengt. Dat het een vergoeding betreft voor de extra te maken kosten, zoals voor het reizen het geval kan zijn, wordt eigenlijk niet zo vaak betwist. Wel wordt 'men' het niet eens over het betalen van deze wo'ers, hbo'ers en mbo'ers voor werkzaamheden die worden verricht, dus net als dat op een bepaalde wijze gebeurt voor reguliere werknemers. Er wordt daarbij veelal gesteld dat dit eigenlijk wettelijk zou moeten zijn geregeld, met een formele stagevergoeding, maar daarvoor lijkt geen meerderheid te vinden in het bedrijfsleven.

Tot nu toe blijft het bij adviezen van bijvoorbeeld de overheid aan de werkgevers om een aanvullende vergoeding te verstrekken. Zelf doet men dit bij de ministeries als de stage langer dan een maand duurt. Dit kan ook, zoals bij de zorg gebeurt, in de CAO zijn geregeld, zodanig dat het bedrag voor te vergoeden kosten relatief hoog is, dus dat het geld kan worden gezien als een 'extraatje'.

Interessant is om te kijken wat de overheid op haar website heeft staan. We vonden een helder stuk, mooi genoeg om hier in de bekende kaders op te nemen en vervolgens van een aantal kanttekeningen te voorzien. De belangrijkste insteek is het minimumloon voor werkenden, als een soort referentie voor studenten bij een vorm van 'werkpleklers'.

2 Salaris als stagiair?

Hierbij de informatie, te vinden op internet¹.

Heb ik recht op het minimumloon als ik stage loop?

Als u stage loopt, heeft u geen recht op het wettelijk minimumloon. Bij een stage ligt de nadruk op het leren. Doet u gewoon werk, dan is er geen sprake van een stage. In dat geval zou u een arbeidsovereenkomst moeten hebben. En dan heeft u recht op het wettelijk minimumloon.

Helder. Als er stage wordt gelopen, heeft de betrokken student geen recht op salaris. Dat heeft te maken met de status van de betrokkene nl. het is iemand die studeert en dus aan het leren is.

Wel zijn er twee bijzondere situaties nl. bij het mbo voor degene die de 'bbl-route' volgt en bij het hbo 'voor de duale student'. Hetgeen binnen de werkcomponent wordt gedaan, is gekoppeld aan een overeenkomst waarin aparte afspraken over de vergoedingen worden gemaakt. We laten die situaties hier achterwege, om niet in allerlei ingewikkelde constructies verzeild te geraken.

Stagevergoeding niet verplicht

Tijdens uw stage is de werkgever wettelijk niet verplicht om u een stagevergoeding te geven. Het mag wel, maar uw werkgever bepaalt zelf hoe hoog het bedrag is. Er is geen minimumbedrag of maximumbedrag voor een stagevergoeding.

Van werkgeverskant is het geven van een vergoeding niet verplicht en wordt het allemaal aan het bedrijf zelf overgelaten. In bepaalde sectoren gaat het soms om forse bedragen, om stagiairs te

¹ [Heb ik recht op het minimumloon als ik stage loop? | Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl/onderwerpen/stagevergoeding)

lokken voor bepaalde werkzaamheden, zeker als men worstelt met het invullen van vacatures (en dan maar hopen dat ze na het afstuderen bereid zijn om formeel in dienst te treden).

Stage: leren staat centraal

Tijdens een stage leert u in een werkomgeving. Vaak is stage onderdeel van een opleiding. Bij elke stage wordt in een leerplan afgesproken wat de stagiair moet leren (leerdoelen). De stagiair krijgt begeleiding van het stagebedrijf.

Het werk van een 'gewone' werknemer is gericht op productie draaien en omzet maken. De stagiair mag niet een gewone werknemer vervangen. Is het doel van de stage niet leren maar werken? Dan heeft u recht op het wettelijk minimumloon. Anders is salaris niet verplicht.

Het staat er normaal duidelijk: het stage lopen is een vorm van leren. Daarbij zorgt het bedrijf mede voor een vorm van begeleiding d.w.z. dat er mensen zijn die de student opvangen, coachen en zodanig mee laten werken dat nieuwe relevante leeruitkomsten (leerdoelen, competenties) kunnen worden verworven. Het betekent dat het bedrijf op die wijze investeert in de student, zonder te weten of hij of zij later aldaar aan de slag wil gaan. Een stage is aldus mede bestemd om te merken hoe in een bepaalde branche of bedrijfstak bepaalde functies in elkaar steken en wat er zoals in en rondom een bedrijf of organisatie gebeurt.

Een van redenen die studenten aanvoeren om betaald te krijgen, is dat ze tijdens de stage vrijwel altijd hun bijbaantje geheel of gedeeltelijk moeten opgeven. Dat hakt er dan behoorlijk in bij grote groepen studenten die in financieel opzicht alleen maar het 'studentschap' kunnen uitoefenen als ze naast hun opleiding betaald werk doen.

Nu is het altijd al een lastige problematiek, het zeggen dat bij een hbo- of wo-studie de student 40 uren per week beschikbaar dient te zijn, gelet op de zgn. studielast, en het werken met studiepunten. Maar in die uren zitten ook de zelfstudie-uren opgeborgen. Als het aantal contacturen beperkt is, is de beschikbare tijd voor de zelfstudie relatief ruim. Docenten vragen niet hoe de student die tijd invult en kijken eigenlijk alleen bij het tentamen of toets of op een andere wijze of de stof wordt beheerst. De student kan dus zelf een bijbaantje plannen, zolang het rooster met de (verplichte) contactmomenten het toestaat. Als er plotseling roosters worden aangepast, zal er uiteraard worden geklaagd, maar ja, formeel mag de opleiding die 40 uren 'opeisen'.

Bijzonder dat de overheid spreekt over 'productie draaien en omzet maken'. Het werken is uiteraard een aspect van de stage, om te zien hoe een en ander in elkaar steekt, maar men vindt dat de student niet als een gewone werknemer kan en mag worden ingezet.

Het interessante hierbij is dus dat de student stage loopt om iets te leren, maar in tegenstelling tot een werknemer die op basis daarvan vervolgens gaat produceren en omzet genereren, zal de student 'dank u wel' moeten zeggen en naar een volgende werkplek dienen te gaan om daar iets nieuws te leren... Dus als de student heeft meegedaan aan – als voorbeeld – het werken in een hotel aan de ontvangstbalie, zal na een positieve beoordeling daarvan ergens anders binnen de organisatie aan iets nieuws worden gewerkt². Anders gezegd: deze student kan dus zijn verworven competenties niet 'uitnutten'. Er moet op basis van de stageovereenkomst worden geleerd en niet 'gewerkt'.

Voor stage en werkervaringsplek gelden dezelfde regels

Vaak worden stage, werkervaringsplek of andere begrippen door elkaar gebruikt. Voor de wet gelden hiervoor dezelfde regels. De activiteiten moeten gaan om het leren. Wat voor werk u daarbij doet is minder belangrijk.

² In het verlengde hiervan kan worden opgemerkt dat bij de eerste experimenten rond duaal onderwijs, in het begin van de jaren 90 van de vorige eeuw, de zgn. CO-OP-opleidingen 4,5 jaren duurden. Dat had te maken dat er afwisselend naar school werd gegaan en naar een bedrijf. Dat betekende drie separate werksemesters waarbij steeds in de beginfase bepaalde gelijksoortige activiteiten moesten worden verricht (leren kennen van het bedrijf etc.). Maar omdat die duale zaken maar 1 keer mochten meetellen, diende de studie een half jaar langer te duren. Toen evenwel alle bachelor-opleidingen, voltijd, deeltijd en duaal, formeel vier jaren mochten duren viel eigenlijk de bodem onder het CO-OP-onderwijs weg, om te worden vervangen door andere formats.

Voert u gewoon werk uit? Dan is er sprake van een arbeidsovereenkomst en heeft u ten minste recht op het wettelijk minimumloon. Voor een stage en een werkervaringsplek geldt dat u geen opleiding hoeft te volgen.

De laatste zin slaat dus op de situatie dat iemand altijd ergens stage kan lopen of een werkervaringsplek kan invullen. Dat kan bijvoorbeeld als iemand werkloos is of op zoek is naar een andere baan. Ook kan het gaan om starters op de arbeidsmarkt, bij bepaalde bedrijven die aldus kunnen zien welke 'nieuwelingen' een baan kan worden aangeboden.

Beloning stage: controle Nederlandse Arbeidsinspectie

De Nederlandse Arbeidsinspectie controleert of een stagiair gewoon werk of stagewerk doet. Is het werk niet vooral gericht op leren maar op werken? Dan doet de stagiair werk volgens een gewone arbeidsovereenkomst. En dan heeft de stagiair recht op het wettelijk minimumloon. De Nederlandse Arbeidsinspectie kan de werkgever een boete geven als sprake is van stage-misbruik.

Duidelijk, maar de overheid spreekt zich hierbij zelf tegen nl. dat een stage binnen een opleiding niet is bedoeld om te werken. De stagiair kan dus geen loon krijgen, alleen maar een vergoeding. Dat er sprake kan zijn van 'misbruik', dus dat er vooral gewerkt wordt (dus 'het productie maken'), is wel helder. Maar er is dan ook nog de opleiding die een stagebegeleider heeft toegewezen en simpelweg in de gesprekken met de student constateert dat hij of zij wordt ingezet als een goedkope arbeidskracht. Op basis van de stageovereenkomst kan vervolgens worden ingegrepen, in goed overleg.

Stageovereenkomst

Tijdens een stage leren studenten, leerlingen en starters op de arbeidsmarkt in de praktijk. Ook doen zij op de werkvloer ervaring op. Meestal sluiten de werkgever en de stagiair een stageovereenkomst af. Hierin staat bijvoorbeeld:

- hoelang de overeenkomst duurt;
- wat de stagiair moet hebben geleerd aan het eind van de stage;
- welke vergoeding de stagiair krijgt;
- wanneer de werkgever de stagiair beoordeelt.

Helder. De vergoeding betreft derhalve, op basis van al het bovenstaande, een bedrag voor de onkosten die worden gemaakt. De student mag er niet armer van worden.

Overigens zijn er ook deskundigen die menen dat deze kosten voor rekening van de instelling dienen te komen. Het gaat om 'onderwijs' en daarvoor krijgt de instelling geld van de overheid. Maar dat lijkt ons te ver gezocht, zeker als het gaat om internationale stages – waarvoor dan overigens andere budgetten kunnen worden aangesproken zoals bij Erasmus+.

3 Kortom

Het is duidelijk dat stagiairs – formeel gezien – simpelweg afhankelijk zijn van wat een bedrijf over heeft voor de bijdrage die hij of zij aan 'het productieproces' bijdraagt, wetende dat het gaat om het leren en niet om die 'productie'. Het mag geen vergoeding voor werk zijn zoals bij de reguliere werknemers het geval is, met een salaris.

Dus zoals nu wordt gesteld, ook door de overheid, dat er toch best een bedrag mag worden uitgekeerd, heeft uiteraard te maken met het feit dat studenten (en dat is internationaal idem dito) naast hun studie moeten werken om de te maken onkosten te kunnen afdekken. Dat gebeurt in veel gevallen met een bijbaan(tje), dus als tijdens de stage daarvoor geen ruimte is, lijkt een substantiële vergoeding op z'n plaats. Maar... het is niet verplicht.

Misschien komt dit alles ook nog een keer aan de orde als onderzoek wordt gedaan naar dualisering van opleidingen, met bijvoorbeeld veel werkplekleren. We zullen het afwachten, ook als het levenlang ontwikkelen meer in beeld komt en duale trajecten meer in de reguliere leerlijnen een plek krijgen.